

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Θάνος Π. Ντόκος, γενικός διευθυντής στο ΕΛΙΑΜΕΠ.

Επικίνδυνα παιχνίδια στο Αιγαίο

Οι ποικιλόμορφες τουρκικές διεκδικήσεις στο Αιγαίο έχουν ως κεντρική επιδίωξη την πλέον συμφέρουσα οριοθέτηση των θαλασσιών ζωνών σε μια περιοχή όπου η γεωγραφία και το διεθνές δίκαιο της θάλασσας ευνοούν την Ελλάδα. Στην κατεύθυνση αυτή, τελευταίο (χρονικά) σόφισμα της Αγκυρας αποτελεί η θεωρία των «γκρίζων ζωνών» που παρουσιάστηκε την εποχή των Ιμίων, όταν η τότε τουρκική πολιτική ηγεσία, που χαρακτηριζόταν από σχετική επιπολαιότητα και διάθεση για ακραίες ενέργειες, συνειδητοποίησε ότι οι τουρκικές διεκδικήσεις για τα Ιμια ήταν νομικά έωλες. Σύμφωνα με το κατασκεύασμα των «γκρίζων ζωνών», το ιδιοκτησιακό καθεστώς ενός αριθμού (100-150) ελληνικών βραχονησίδων, νησίδων και μικρών κατοικημένων νησιών είναι αμφισβητήσιμο και οι δύο χώρες θα πρέπει να καταθέσουν τα νομικά τους

επιχειρήματα προκειμένου να επιλυθεί το εν λόγω «πρόβλημα». Στην πραγματικότητα ελάχιστα ενδιαφέρει την Τουρκία η κυριότητα αυτών των μικρών νησιών. Το πραγματικό διακύβευμα είναι οι επιπτώσεις που θα έχει η αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος τους στην οριοθέτηση θαλασσιών ζωνών, εάν και όταν λάβει χώρα μια τέτοια διαδικασία στο Αιγαίο. Συνειδητοποιώντας ενδεχομένως ότι η αμφισβήτηση και διεκδίκηση κατοικημένου εδάφους αποτελεί μια ξεκάθαρα εχθρική ενέργεια και μια εξαιρετικά επικίνδυνη κλιμάκωση έναντι γειτονικής χώρας, οι επόμενες τουρκικές ηγεσίες διατήρησαν μια επαμφοτερίζουσα στάση στο θέμα των «γκρίζων ζωνών», παρότι το διατήρησαν ενεργό στην πράξη. Εσχάτως, η Αγκυρα φαίνεται να δίδει ιδιαίτερη έμφαση στη θεωρία των «γκρίζων ζωνών». Οι πιθανές εξηγήσεις περιλαμβάνουν την ενίσχυση

του στρατιωτικού κατεστημένου στο πλαίσιο των νέων εσωτερικών συσχετισμών ισχύος (λόγω αναζωπύρωσης του Κουρδικού και εμφύλιας σύγκρουσης Ερντογάν-Γκιουλέν), τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η τουρκική εξωτερική πολιτική σε πλείστα μέτωπα και τη γενικότερη εθνικιστική στροφή σημαντικού τμήματος του κυβερνώντος κόμματος στην Τουρκία.

Δεν κρίνεται, πάντως, ιδιαίτερα αποτελεσματική η ελληνική αντίδραση, καθώς δεν φαίνεται να έχει γίνει αντιληπτό ότι η αυξημένη ένταση και η στρατιωτικοποίηση της διαχείρισης της κρίσης ευνοεί, ιδιαίτερα στην τρέχουσα συγκυρία, την Τουρκία. Με δεδομένο ότι η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των τουρκικών ενεργειών είναι η οικοδόμηση συμμαχιών και η αποδόμηση των τουρκικών θέσεων σε διπλωματικό επίπεδο, με τη λήψη στρατιωτικών μέτρων ως

έσχατη επιλογή, προκαλεί εντύπωση η ηχηρή σιωπή του υπ. Εξωτερικών και ο σχεδόν αποκλειστικός χειρισμός του ζητήματος από το υπ. Εθνικής Αμυνας. Θα έπρεπε, ίσως, να εξεταστεί πρωτοβουλία προσέγγισης και συνεννόησης με σχετικά μετριοπαθή στοιχεία στην άλλη πλευρά του Αιγαίου, εφόσον βεβαίως έχουν παραμείνει ανοικτοί οι απαραίτητοι διάλογοι επικοινωνίας. Ελπίζουμε ότι το ανέβασμα των τόνων, που παρατηρείται και στην -επίσης, μάλλον αναποτελεσματική από πλευράς μας- στρατιωτικοποίηση των σχέσεων με τους βόρειους γείτονές μας, δεν αποτελεί μια προσπάθεια εσωτερικού αποπροσανατολισμού από τις οικονομικές δυσκολίες της χώρας. Η εμπειρία των υπηρεσιακών στελεχών αποτελεί, βεβαίως, μια εγγύηση για τη διατήρηση του ελέγχου, αλλά χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή σε περίοδο πολιτικής αστάθειας.

ΑΥΓΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΗΣΤΟΥ

Κέντρο και αριστερά... γωνία

Στον πολιτικό χάρτη στην Ελλάδα έχουν εξαφανιστεί οι σχηματισμοί που κάλυπταν παραδοσιακά τον επονομαζόμενο χώρο του Κέντρου. Χώρο τον οποίο μεταπολιτευτικά μοιράστηκαν η Ν.Δ. με το ΠΑΣΟΚ, το οποίο κατάφερε να αποσπάσει το μεγαλύτερο μερίδιο ψήφων και να κυριαρχήσει για πολλά χρόνια. Ο χώρος αυτός έμεινε ορφανός μετά τις καταστροφικές επιλογές των δύο κομμάτων εξουσίας και αναζήτησε αλλού αυτούς που θα μπορούσαν να τον εκπροσωπήσουν αλλά και να σώσουν τη χώρα, που, για να μην ξεχνιόμαστε, είχε οικονομικά χρεοκοπήσει. Οι περισσότεροι πολίτες αυτού του χώρου επέλεξαν τον ΣΥΡΙΖΑ, παρ' ότι δεν ήταν έτοιμος να αναλάβει τόσο μεγάλες ευθύνες, σε τόσο δύσκολες εποχές. Ήταν όμως μονόδρομος.

ΔΥΣΤΥΧΩΣ, παρατάξεις του πολιτικού σωματείου ΣΥΡΙΖΑ, εμποδιζόμενες από την αφελή ιδεοληψία τους, δεν ήταν σε θέση να ερμηνεύσουν τα μηνύματα και τα όρια που αυτά περιείχαν στην πρώτη φάση διακυβέρνησης από την κοσμική Αριστερά. Ο καθένας φανταζόταν ό,τι ήθελε και έτσι φτάσαμε στην αποχώρηση ομάδων, οι αρχηγόκοι των οποίων τρέφονται ακόμα από τη ζηλοφθονία προς τον Τσίπρα.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ για την ανασύσταση του χώρου αυτού, που σήμερα κάποιος τον ονομάζουν Κεντροαριστερά, φαίνεται δύσκολη. Και είναι δύσκολη διότι οι δυνάμεις που θέλουν να επικοινωνήσουν πάλι μαζί του δεν διαθέτουν την έξωθεν καλή μαρτυρία για να συγχωρεθούν από τους πολίτες οι μεγάλες αμαρτίες τους. Θα τα καταφέρουν, αν επιμείνουν; Άγνωστο. Σίγουρα στο ΠΑΣΟΚ και μόνο η παρουσία του ουσιαστικά χωρίς ιδεολογία και συγκεκριμένο πολιτικό στίγμα Βενιζέλου και των εκτσογλανισμένων (δικός του χαρακτηρισμός) ακολούθων του κάνει την προσπάθεια αδύνατη. Μπορεί η κ. Γεννηματά να πιέζεται από την προβληματιζόμενη διεθνή σοσιαλδημοκρατία να ανοίξει διάλογο με την Αριστερά, πλην όμως οι έσωθεν πιέσεις και οι αλληλοεκβιασμοί κάνουν την προσπάθεια σχεδόν αδύνατη.

ΘΑ ΕΙΧΕ τύχη το μεταμοντέρνο σχήμα του Σταύρου Θεοδωράκη ως νέο και άφθαρτο, καθώς με αυτά τα προσόντα έκανε την έκπληξη και μπήκε στη Βουλή,

αλλά ο αρχηγός δεν έφτιαξε αυτό που έφτιαξε για να γίνει -όπως ο ίδιος λέει- κεντροαριστερός. Για άλλα τον ενίσχυσαν αυτοί που είδαν έδαφος στην κίνηση. Το να πάει με την κ. Γεννηματά, η οποία μετά, ν' αναγκαστεί να πάει με τον ΣΥΡΙΖΑ, αντίκειται στους στόχους που έκαναν τους... νομούς του να τον επιλέξουν για τον συγκεκριμένο λόγο. Στις συνθήκες αυτές που βιώνει ο τόπος, κανείς δεν έχει τη διάθεση και την πολυτέλεια να δώσει αμφιβόλου αξιοπιστίας ευκαιρία και συγχωροχάρτι μαζί.

ΟΙ ΔΕΥΤΕΡΕΣ εκλογές του 2015 έδειξαν και απέδειξαν ότι το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας επιμένει να εμπιστεύεται για τη σωτηρία του τόπου τον ΣΥΡΙΖΑ του Αλέξη Τσίπρα. Ακόμα δεν έχουν το θάρρος στο σχήμα του Παναγιώτη Λαφαζάνη να δουν τα μηνύματα της κάλπης. Έφυγαν από το κόμμα μαζί με το 30% των μελών της Κ.Ε., το 20% των στελεχών και περίπου το 10% των μελών και ο ΣΥΡΙΖΑ έμεινε όρθιος ως η βασική πολιτική επιλογή των πολιτών. Αν τολμήσουν να αναζητήσουν τις αιτίες, θα υποχρεωθούν σε οδυνηρή αυτοκριτική και τέτοια δεν έχουν καμία διάθεση να κάνουν. Άλλωστε οι ιδεοληψίες και ο φανατισμός τους έχουν εγκλωβίσει σε υβριστικά παραληρήματα αποκλειστικά και μόνο κατά του Αλέξη Τσίπρα! Κατά τη ΛΑΕ και την Ζωή, τίποτα άλλο ικανό να προκαλέσει μια ανακοίνωση και πολιτική παρέμβαση δεν συμβαίνει σε αυτή τη χώρα. Ακόμα και τις εξαντλητικές μαραθώνιες διαπραγματεύσεις με τους θεσμούς και ειδικά με τη φράζια ΔΝΤ - Σόιμπλε την ερμηνεύουν ως θέατρο! Το χαώδες έλλειμμα δημοκρατικής κουλτούρας και σεβασμού του δημοκρατικού πλαισίου τους θέτει εκτός πολιτικής πραγματικότητας.

ΑΣΦΑΛΩΣ και το στοίχημα του ΣΥΡΙΖΑ και του Αλέξη Τσίπρα δεν έχει κριθεί. Και θα κριθεί από την ικανότητα της κυβέρνησης να βάλει μπροστά τη μηχανή της οικονομίας, ώστε να αρχίσει να παράγεται πλούτος που θα κάνει τα φορολογικά βάρη ελαφρύτερα. Παράλληλα, η επανίδρυση του ελληνικού κράτους με τολμηρές και αποτελεσματικές μεταρρυθμίσεις θα δημιουργήσει τη ζητούμενη κοινωνική δυναμική. Άλλη δημοκρατική λύση σήμερα δεν υπάρχει.

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

Δύσκολο

να την αντέξει

Σε συνέντευξή του σε κυριακάτικη εφημερίδα, ο επικεφαλής του Ποταμιού μάς ενημέρωσε ότι: «Το Ποτάμι δεν θα ψηφίσει μέτρα και νόμους που βυθίζουν ακόμη περισσότερο την οικονομία. Παρά την πτώση των αξιών και των μισθών, οι επενδύσεις στη χώρα είναι μόνο το 10% του ΑΕΠ, όταν ο μέσος όρος στην Ευρώπη είναι 20%. Επενδύσεις λοιπόν χρειάζεται η χώρα και όχι νέους φόρους». Καμιά πρωτοτυπία δεν διεκδικεί η συλλογιστική του Στ. Θεοδωράκη. Άλλωστε, βασικό επιχείρημα της κυβέρνησης είναι ότι, ψηφίζοντας τα μέτρα, θα επέλθει οικονομική σταθερότητα, που είναι προϋπόθεση για τις επενδύσεις. Αυτό που προκαλεί, όμως, το λαό, είναι το γεγονός ότι το Ποτάμι και τα άλλα κόμματα που το περασμένο καλοκαίρι ψήφισαν το 3ο μνημόνιο, τώρα το παίζουν «αθώοι του αίματος» και λένε ότι δεν ψηφίζουν τα μέτρα που ...ψηφισαν πριν από λίγους μήνες! Κι όχι μόνο αυτό, αλλά έμμεσα καλούν την κυβέρνηση να ψηφίσει τα αντιλαϊκά μέτρα που οι ίδιοι τάχα απορρίπτουν. Για παράδειγμα, ο Στ. Θεοδωράκης λέει στην ίδια συνέντευξη: «Η χώρα έχει απόλυτη ανάγκη από τα περίπου 6 δις. που είναι να πάρουμε μετά την αξιολόγηση. Αν πάμε σε εκλογές, αυτά τα λεφτά δεν θα έρθουν. Ο κ. Τσίπρας τόσους μήνες παίζει με την φωτιά». Δηλαδή, λέει το Ποτάμι, ψηφίστε τα (αντιλαϊκά) μέτρα τώρα, για να έρθουν τα λεφτά! Τόση ...αντιπολίτευση, δύσκολο να την αντέξει η κυβέρνηση.